

Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel, gemeente Oisterwijk

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

30 augustus 2005 / rapportnummer 1622-27

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeente Oisterwijk
Postbus 10101
5060 GA Oisterwijk

uw kenmerk

uw brief
21 juni 2005

ons kenmerk
1622-26/Do/lp

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Varkenshouderij gebr. Hazenberg te
Moergestel, gemeente Oisterwijk

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
30 augustus 2005

Geachte Raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel, gemeente Oisterwijk.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel, gemeente Oisterwijk

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel,
gemeente Oisterwijk

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel, gemeente Oisterwijk,

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Oisterwijk door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel, gemeente Oisterwijk,

de secretaris

ir. F.D. Dotinga

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 30 augustus 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel.....	2
3.2 Beleidskader en te nemen besluit.....	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	3
4.1 Voornemen	3
4.2 Referentie	3
4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	3
5. MILIEUASPECTEN.....	3
5.1 Ammoniak	4
5.2 Stank.....	4
5.3 Overige	4
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	4

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 juni 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het Nieuwsklok d.d. 29 juni 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties

1. INLEIDING

De gebroeders J. en P. Hazenberg hebben het voornemen om de bestaande varkenshouderij aan de Servennenstraat 11 te Moergestel, gemeente Oisterwijk, uit te breiden. Voor deze uitbreiding is milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht.

Bij brief van 21 juni 2005 heeft de gemeente Oisterwijk de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in *Nieuwsklok* d.d. 29 juni 2005².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’³. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via de gemeente heeft de Commissie kennis genomen van drie inspraakreacties⁴. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. De Commissie heeft op 10 augustus 2005 de locatie bezocht en daarbij aanvullende mondelinge informatie verkregen van gemeente en initiatiefnemer.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de verwachte toekomstige achtergronddepositie van ammoniak op voor verzuring gevoelig natuurgebied, de kritische depositiewaarde daarvan en de bijdrage van het bedrijf daaraan (nu en na voorgenomen uitbreiding);
- de beschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief, gericht op reductie van stank naar de woonomgeving en ammoniakdepositie op kwetsbare natuurgebieden;
- de huidige en toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf;
- een kwantitatieve omschrijving van geurhinder vanuit de stallen via mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels;
- helder kaartmateriaal en visualisaties met duidelijke maatvoering (schaal);
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

⁴ Zie bijlage 4.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

De aanleiding voor de beoogde uitbreiding staat helder in hoofdstuk 2 van de startnotitie. Dit kan worden overgenomen in het MER.

3.2 Beleidskader en te nemen besluit

De startnotitie geeft in hoofdstuk 3 reeds veel informatie over het beleidskader en de te volgen procedure om het initiatief te realiseren. De Commissie heeft onderstaande aanvullingen:

- Omdat de opslagcapaciteit en doorzet van brijvoer bepaalt welke instantie bevoegd gezag is voor de vergunningverlening⁵ en gegevens hierover niet zijn te herleiden uit de startnotitie, adviseert de Commissie hierover in het MER uitsluitend te geven. Dit kan met een berekening waaruit blijkt welke (hoeveelheden) (natte en droge) bijproducten op jaarbasis worden gevoerd.
- Omdat de startnotitie nog geen indicatie geeft van de omgevingstoets van de IPPC-richtlijn, verdient deze nadere aandacht in het MER. Betrek hierbij cumulatie van stank en beoordeling van de achtergronddepositie van ammoniak en de kritische waarde voor betreffend natuurgebied.
- De gebiedsbescherming van de Habitatrictlijn zal per 1 oktober a.s. worden geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Actualiseer deze verandering in het MER⁶.
- Geef in het MER de meest actuele kaders voor de maximale norm voor ammoniakemissie⁷.
- Door de initiatiefnemer is mondeling aangegeven dat in relatie met de uitbreiding gelijktijdig veehouderijlocaties in de gemeente Loon op Zand zullen worden beëindigd. Geef in het MER aan welke bedrijfsomvang met bijbehorende milieueffecten gesaneerd worden en op grond van welk (juridisch) kader deze 'saldering' plaatsvindt.
- Geef aan welk (juridisch) kader geldt voor de directe invloed van ammoniak op boomkwekerijgewassen en toets het voornemen hieraan⁸.
- Geef in het MER de meest actuele informatie over de uitwerking van de landbouwontwikkelingsgebieden in het kader van de reconstructie. Denk daarbij aan het algemeen provinciale stimuleringskader, maar ook aan specifiek beleid: bijvoorbeeld hoe de ontsluiting geregeld zal worden in het gebied waar de uitbreidingslocatie ligt.

In de inspraakreacties zijn gedetailleerde vragen gesteld die ook in (de voor-
schriften bij) de milieuvergunning beantwoord zullen moeten worden. Vanuit
communicatief oogpunt geeft de Commissie in overweging al in het MER in te
gaan op die inspraak, bijvoorbeeld over het aspect controle en handhaving.

⁵ Bij een opslagcapaciteit van meer dan 1000 m³ brijvoer of een jaarlijkse doorzet van meer dan 15.000 ton is de provincie in plaats van de gemeente bevoegd gezag.

⁶ Omdat de systematiek van de Natuurbeschermingswet nauwelijks afwijkt van de Habitatrictlijn en de afstand tot beschermd gebied meer dan 3 kilometer bedraagt, verwacht de Commissie overigens niet dat deze wetgeving beperkend zal zijn voor het voornemen.

⁷ Dit is gerelateerd aan de AMvB-huisvesting. De maximale norm per vleesvarken zal naar verwachting 1,4 of 1,2 kg ammoniak per jaar gaan bedragen.

⁸ Dit mede om antwoord te geven op de gezamenlijke inspraak van enkele boomkwekerijen in de omgeving (zie bijlage 4, nr. 3).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Voornemen

De beoogde uitbreiding (omvang en stalsystemen) is helder aangegeven in de bijlagen van de startnotitie. Aanvullend hieraan dient in het MER aangegeven te worden:

- waarom minder varkens gehouden zullen worden in de bestaande stallen;
- de exacte locatie (ligging bouwblok en het bebouwd oppervlak daarop), de oppervlakte en de goot- en nokhoogte van de nieuwbouw;
- de organisatie van de mestopslag: op locatie of elders en de omvang ervan;
- een visualisatie van het toekomstige bedrijf;
- de beoogde bedrijfsvoering, o.a. een bedrijfswoning op het bouwblok.

4.2 Referentie

De startnotitie (paragraaf 4.1) is niet eenduidig over de referentie waaraan de effecten van de alternatieven van het voornemen getoetst zullen worden.

Verduidelijk in het MER:

- of de reeds vergunde, maar nog niet gerealiseerde stal nog gerealiseerd kan worden en derhalve kan vallen onder de autonome ontwikkeling;
- dan wel of de rechten hiervoor zijn vervallen. Dan geldt de huidige bedrijfsvoering als autonome ontwikkeling.

Geef tevens inzicht in redelijk te verwachten ontwikkelingen in de nabijheid van het bedrijf, met name of er lopende vergunningprocedures zijn voor uitbreiding van bedrijvigheid in de directe omgeving⁹.

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Bij de ontwikkeling en onderbouwing van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) meent de Commissie dat in de startnotitie (paragraaf 4.3) terecht primair aandacht uitgaat naar maximale reductie van de ammoniakuitstoot en van de stank. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door het toepassen van een combinatie van een biologische wasser (voor met name stank) en een chemische wasser (voor met name ammoniak), dan wel koeling van de ingaande lucht voor de chemische wasser. Het MMA kan vervolgens worden geoptimaliseerd door landschappelijke inpassingmaatregelen. Dit kan door bijvoorbeeld deels in de grond te bouwen (mede van belang omdat mogelijk in twee verdiepingen gebouwd zal worden) en groenvoorziening rondom te realiseren.

5. MILIEUASPECTEN

In de startnotitie is in hoofdstuk 6 voorgesteld welke gevolgen voor het milieu in het MER zullen worden beschreven. De Commissie heeft **aanvullend** hierop nog de volgende opmerkingen.

⁹ Zie ook de inspraakreactie van de Stichting behoud leefbaarheid Molenakkers en omgeving (bijlage 4: nr. 1), waarin wordt gesuggereerd dat meer vleesvarkensbedrijven willen uitbreiden aan de Molenakkerstraat.

5.1 Ammoniak

Beschrijf in het MER voor de referentiesituatie en alternatieven (waaronder in ieder geval het MMA):

- de achtergronddepositie van ammoniak;
- de emissie van ammoniak en depositie ervan op natuur vanuit het gehele bedrijf;
- de kritische waarde van de omliggende kwetsbare natuurgebieden.

5.2 Stank

Geef in het MER een zo goed mogelijke beoordeling van de stankbelasting inclusief de cumulatieberekening en de vermindering hiervan door alternatieve bedrijfsuitvoeringen.

Geef duidelijk aan welke stankfactoren zijn gehanteerd en waarop deze zijn gebaseerd¹⁰.

5.3 Overige

Indien gebruik wordt gemaakt van een chemische wasser beschrijf dan kort de voorzieningen voor de opslag van het zuur en het spuiwater.

Beschrijf de verwerking (bij biologische wasser met denitrificatie) en/of afvoer (bij chemische wasser) van het spuiwater van de wasser.

Bij koeling van de luchtstroom dient te worden aangegeven hoe dat plaatsvindt, met name als daarvoor grondwater gebruikt zal worden.

Geef zo goed mogelijk de kans op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnproblemen kunnen leiden¹¹. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Presenteer in het MER een heldere alternatievenvergelijking en helder kaartmateriaal en visualisaties met duidelijke maatvoering (schaal).

Geef een toelichting op de keuze van het voorkeursalternatief en breng de consequenties van deze keuze goed in beeld.

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie', 'evaluatieprogramma' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

¹⁰ In bijlage 6 van de startnotitie is overigens een geuromrekenfactor van 1 vleesvarken per mestvarkeneenheid voor GLO10 aangehouden. Dit is volgens de Richtlijn stank en veehouderij 1996 echter 1,4 vleesvarken per mestvarkeneenheid en volgens de Regeling stank en veehouderij 1,3 bij een hokoppervlak per dierplaats van maximaal 0,8 m². Dit zou betekenen dat het geuremissiebeeld gunstiger is dan in de startnotitie gesteld.

¹¹ Ook gerelateerd aan zwavelzuur bij toepassing van een chemische wasser.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel,
gemeente Oisterwijk

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 21 juni 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

 <p>gemeente Oisterwijk</p>	 <p>Commissie voor de milieu-effectrapportage</p>
	ingekomen : 23 JUNI 2005
	nummer
	voetstap : 1622-14m3 kopie naar : HJ bieblgl

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

behandeld door	Marc Hordijk	doorkiesnummer (013) 529 13 47
afdeling	V&H	ons kenmerk
uw brief van		uw kenmerk
bijlage(n)	2	
datum	21 juni 2005	
onderwerp	startnotitie MER	

VERZONDEN

22 JUN 2005

Geachte commissie,

Bijgevoegd treft u aan de door ons op 17 juni 2005 ontvangen startnotitie voor het nog op te stellen milieu-effectrapport voor de uitbreiding van het varkensbedrijf aan de Servennenstraat 11 in Moergestel (gemeente Oisterwijk). Wij zullen de ontvangst van de startnotitie en de inspraakmogelijkheden op 29 juni 2005 bekendmaken in de plaatselijke bladen. Een afschrift van deze publicatie hebben wij bijgevoegd.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.14 van de Wet milieubeheer stellen wij u hierbij in de gelegenheid ons te adviseren over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Hoogachtend,
het college,
namens dezen,
het hoofd van de afdeling Vergunningen en Handhaving,

mevrouw M.E.G.J. Snellen

• postadres Postbus 10101 5060 GA Oisterwijk • bezoek adres De Lind 44 5061 HX Oisterwijk •
• telefoon 013 529 13 11 • telefax 013 528 56 60 • internet www.oisterwijk.nl • email gemeente@oisterwijk.nl •
• postbank 1068787 • BNG 285006320 •

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het "Nieuwsklok" d.d. 29 juni 2005

nummer 26 - 29 juni 2005

Vervolg van pagina 16

gemeente
Oisterwijk

Wet milieubeheer / Milieueffectrapport

Startnotitie varkensbedrijf Servennenstraat 11

Bedrijven die nadelige gevolgen voor het milieu en/of overlast (hinder) kunnen veroorzaken, hebben in sommige gevallen een vergunning nodig op grond van de Wet milieubeheer. Voor bepaalde activiteiten moet ook een Milieueffectrapport worden gemaakt. In dat geval wordt eerst een zogenaamde startnotitie ingediend. De startnotitie is het voorstellen tot het maken van een milieueffectrapport.

De startnotitie heeft tot doel informatie te verschaffen over de achtergronden, aard en omvang van de voorgenomen bedrijfsontwikkeling en een verkenning van mogelijke milieueffecten van de verschillende alternatieven.

J. en P. Hazenberg, Duiksehoef 1A en 1B te Loon op Zand zijn voornemens om de bestaande varkenshouderij aan de Servennenstraat 11 in Moergestel uit te breiden. Voor deze inrichting is op 30 juni 2003 een milieuvergunning verleend voor een varkenshouderij met 1.732 vleesvarkens en 2.186 vleesvarkens in een (nog niet gerealiseerde) emissiearme stal. Er wordt nu vergunning aangevraagd voor het houden van 1.536 vleesvarkens in de bestaande stal en het houden van ongeveer 7.350 vleesvarkens in een nieuw te bouwen stal met emissiearm systeem. Omdat de uitbreiding meer dan 3.000 vleesvarkens betreft, gaat het om een activiteit waarvoor een milieueffectrapport verplicht is.

De startnotitie ligt vanaf donderdag 30 juni 2005 gedurende vier weken ter inzage bij de afdeling Publiekszaken in het gemeentekantoor, De Lind 44 in Oisterwijk. De stukken kunnen elke werkdag worden ingezien van 08.30 uur tot 12.30 uur, op donderdag tot 17.00 uur en buiten kantooruren na telefonische afspraak met de afdeling Publiekszaken.

Tijdens de inzagetermijn van vier weken kan iedereen schriftelijk wensen over de inhoud van het milieueffectrapport kenbaar maken bij het College van Oisterwijk, postbus 10101, 5060 GA Oisterwijk.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: gebr. J. en P. Hazenberg

Bevoegd gezag: Gemeente Oisterwijk

Besluit: vergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiding van een vleesvarkenshouderij

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 29 juni 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 30 augustus 2005

Bijzonderheden: De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- de verwachte toekomstige achtergronddepositie van ammoniak op voor verzuring gevoelig natuurgebied, de kritische depositiewaarde daarvan en de bijdrage van het bedrijf daaraan (nu en na voorgenomen uitbreiding);
- de beschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief, gericht op reductie van stank naar de woonomgeving en ammoniakdepositie op kwetsbare natuurgebieden;
- de huidige en toekomstige emissie van ammoniak van het gehele bedrijf;
- een kwantitatieve omschrijving van geurhinder vanuit de stallen via mestvarkeneenheden (mve) en stankcirkels;
- helder kaartmateriaal en visualisaties met duidelijke maatvoering (schaal);
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

ir. N. Verdoes

Secretaris van de werkgroep:

ir. F.D. Dotinga

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050719	Stichting Behoud Leefbaarheid Molenakkers en Omgeving	Moergestel	20050810
2.	20050717	J.J.A. Denissen	Moergestel	20050810
3.	20050726	Boomkwekerij Sjef van Roessel, Snijheesterkwekerij Herman van de Wouw en Snijheesterkwekerij Wim Mols BV	Moergestel	20050810

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij gebr. Hazenberg te Moergestel,
gemeente Oisterwijk**

De gebroeders J. en P. Hazenberg hebben het voornemen om de
bestaande varkenshouderij aan de Servennenstraat 11 te
Moergestel, gemeente Oisterwijk, uit te breiden.

ISBN 90-421-16013